

2. 5. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Může rodič sledovat své dítě kamerou nebo prostřednictvím telefonu či hodinek?

Je poměrně běžné, že rodiče zajišťují bezpečí svých dětí tak, že dítě pozorují prostřednictvím v domácnosti umístěných kamer nebo sledují jeho polohu prostřednictvím nejrůznějších aplikací v chytrých hodinkách či telefonech.

I dítě má však – stejně jako každá jiná osoba – ústavně zaručené právo na soukromí. To se poslední dobou skloňuje velmi často v souvislosti se sdílením fotografií či údajů o dítěti na sociálních sítích (tzv. sharenting). Bývá však opomíjeno, že k (nepovolenému) zásahu do soukromí dítěte může docházet i v jiných – leckdy zcela běžných – rodinných situacích.

Tento článek proto představuje úvahu, zda a případně kdy již sledování nezletilého dítěte ze strany rodiče (ať už prostřednictvím kamer, telefonu či jiným způsobem) může být nepovoleným zásahem do jeho soukromí.

Právo na soukromí a výkon rodičovské odpovědnosti

Nedotknutelnost osoby a jejího soukromí je zakotvena ve čl. 7 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále v textu jen jako Listina). Soukromí může být omezeno pouze v případech stanovených zákonem. Dle čl. 10 Listiny má dále každý právo na ochranu před neoprávněným zásahem do svého soukromého a rodinného života.

Ve vztahu k nezletilým dětem je nutno poukázat na čl. 16 Úmluvy OSN o právech dítěte, dle něhož: *„[ž]ádné dítě nesmí být vystaveno svévolnému zasahování do svého soukromého života, rodiny, domova nebo korespondence ani nezákonným útokům na svou čest a pověst.“*

Konkrétní pravidla ochrany soukromí jsou pak obsažena v občanském zákoníku. Zachytit jakýmkoliv způsobem podobu člověka tak, aby podle zobrazení bylo možné určit jeho totožnost, je možné pouze s jeho svolením.^[1] Dále platí, že nikdo nesmí zasáhnout do soukromí jiného, nemá-li k tomu zákonný důvod, zejména pak nikdo nesmí bez svolení člověka narušit jeho soukromé prostory, sledovat jeho soukromý život nebo o tom pořizovat zvukový či obrazový záznam.^[2]

Pod samotným institutem práva na soukromí lze rozumět *„zvláštní chráněné absolutní osobnostní právo představující přirozenou hodnotu lidské osobnosti ve smyslu jeho intimní sféry, které je ohraničeno prostorově, obsahově a do kterého nesmí nikdo jiný bezdůvodně vstupovat či zasahovat.“*^[3] Soukromí člověka zahrnuje mimo jiné také jeho **obydlí či jiné soukromé prostory**.^[4] Obydlím lze přitom chápat nejenom celou nemovitou věc, ale i její část – například pokoj či příslušenství bytu.^[5]

Jak již bylo naznačeno, nezákonným zásahem do soukromí člověka pak není takové jednání, k němuž dá tento člověk svolení, a tedy v rámci své autonomie vůle s narušením svého soukromí souhlasí.

Naproti zaručenému právu na ochranu soukromí pak stojí zákonná povinnost rodičů své děti chránit. Tuto zákon zahrnuje do právního institutu rodičovské odpovědnosti. A stejně jako rodiče mají povinnost své dítě chránit, dítě má právo na řádnou výchovu a péči ze strany svých rodičů, které

vychází přímo ze čl. 32 odst. 4 Listiny.

Konkrétní práva a povinnosti vyplývající rodičům i dětem z rodičovské odpovědnosti jsou dále obsaženy v občanském zákoníku. Ten výslovně stanovuje, že rodičovská odpovědnost zahrnuje (mimo jiné) takové práva a povinnosti rodičů, které zahrnují péči a ochranu dítěte. Výkon rodičovské odpovědnosti pak musí být vždy souladný se zájmy nezletilého dítěte; [6] zájem dítěte by tak měl být ze strany rodiče kladen vždy na první místo, a to i před zájem jeho vlastní.

Dítě má právo na soukromí i před zásahy ze strany rodiče

Dítě má tedy být ze strany rodičů chráněno. Tato ochrana by přitom měla být komplexní, a měla by spočívat nejenom v ochraně dítěte před zásahy zvenku, ale i před takovými zásahy, k nimž může docházet v rámci (uvnitř) rodiny.[7]

V této souvislosti lze zmínit již starší judikaturu Nejvyššího soudu. Byť meritem této věci byla otázka odlišná, relevantní závěr soudu je dle našeho názoru příležitý i na uvažovanou situaci. Dle zmiňovaného rozhodnutí má totiž dítě právo na ochranu před svévolnými zásahy do svého soukromí, *a to „bez rozlišení odkud (kým) jsou činěny. Jinými slovy, dítě má právo na ochranu před svévolnými zásahy do svého soukromí i tehdy, jsou-li činěny jeho zákonnými zástupci (nosieli rodičovské zodpovědnosti).“*[8]

Obdobně lze zmínit i rozhodnutí Krajského soudu v Brně, podle něhož *„porušování práva na soukromí a rodinný život vlastního dítěte je jednáním neslučitelným s pojmem řádné péče v mezích rodičovské odpovědnosti.“*[9]

Dítě má tedy právo na ochranu soukromí i před zásahem ze strany svého rodiče. Právě v souvislosti s pozorováním dítěte prostřednictvím kamer nebo sledováním jeho lokality prostřednictvím telefonu může k určitému zásahu do jeho soukromí ze strany rodičů docházet. Tento zásah přitom dle našeho názoru může být (a často je) opodstatněn právě snahou rodiče své dítě chránit. V každém případě je však třeba vždy poměřovat, kdy je určité narušení soukromí dítěte v jeho nejlepším zájmu a kdy rodič tuto hranici již překračuje a do ústavně zaručených práv svého dítěte neoprávněně zasahuje.

Kdy je již zásah neoprávněný?

Jak již bylo výše uvedeno, o zásah do soukromí nejde tehdy, pokud osoba dá k takovému jednání souhlas. U plně svéprávné fyzické osoby jde o záležitost poměrně jednoznačnou. Jak je to však s udělením souhlasu u nezletilého dítěte?

Obecně platí, že nezletilé dítě je oprávněno samo právně jednat, je-li plně svéprávné nebo jde-li o právní jednání, ke kterému je s ohledem na svůj věk způsobilé co do rozumové a volní vyspělosti nebo ke kterému ve shodě se zvyklostmi soukromého života byl zákonným zástupcem udělen souhlas.[10] V ostatních případech zastupují nezletilé dítě rodiče coby jeho zákonní zástupci. Nelze však opomenout, že i v případě, kdy za dítě jedná jeho rodiče, má dítě tzv. participační práva spočívající v možnosti vyjádřit se ke všem záležitostem, které se jej týkají. Jde o odraz práva dítěte vyjádřit svůj názor, přičemž s jeho věkem a rozumovým vývojem se zvyšuje i jeho schopnost o sobě samostatně rozhodovat.[11]

Je proto třeba odlišit, zda je dítě s ohledem na svůj věk natolik rozumově a volně vyspělé, aby mohlo se zásahem do svého soukromí kvalifikovaně vyjádřit svůj souhlas nebo nesouhlas.

Pokud by dítě tohoto stupně rozumové a volní vyspělosti dosáhlo a projevilo s uvedeným jednáním rodiče nesouhlas, **měl by dle našeho názoru rodič tento nesouhlas respektovat. Pokud by jej rodič totiž nerespektoval, má dítě právo se proti zásahům ze strany rodiče bránit.**

Je evidentní, že u každého dítěte bude nutné rozumovou a volní vyspělost posuzovat odlišně. Nutné bude přihlídnout jak k osobním atributům dítěte, tak i k dalším okolnostem, za nichž by měl být takový souhlas ze strany dítěte udělen. Nepochybně bude rozdíl, zda nesouhlas vysloví patnáctileté dítě v souvislosti s umístěním kamery namířené do jeho pokoje, nebo osmileté dítě se sledováním jeho polohy skrze hodinky, pokud chodí přes celé město samo do školy a zpět.

Domníváme se nicméně, že určitým vodítkem pro posouzení vyspělosti dítěte souhlas udělit by mohlo být rozmezí od 13 do 16 let, a to s ohledem na možnost dítěte od tohoto věku samostatně poskytovat souhlas s použitím online služeb zpracovávajících osobní údaje (GDPR).[\[12\]](#)

Pokud dítě v konkrétní situaci není schopno v rámci své rozumové a volní vyspělosti souhlas či nesouhlas projevít (příkláníme se k závěru, že by zásadně mohlo jít o věk nižší 13 let), jsou za něj oprávněni tento souhlas udělit rodiče jako jeho zákonní zástupci.

V takovém případě musí rodiče vždy pečlivě zvážit, zda jejich právní jednání, které vždy bude určitým způsobem zásah do soukromí dítěte představovat, **je v nejlepším zájmu dítěte**. Rodiče by proto měli poměřit, zda v dané situaci spočívá nejlepší zájem jejich dítěte **v ochraně jeho soukromí nebo v ochraně jeho bezpečnosti**. Relevantní nepochybně bude i samotný názor dítěte, k němuž by měl rodič v rámci uvedené úvahy vždy přihlídnout.

V případě, že rodič tuto určitou hranici potřebnou k ochraně dítěte překročí, máme za to, že svým jednáním překračuje rozsah rodičovské odpovědnosti a neoprávněně zasahuje do soukromí svého dítěte.

Jaké okolnosti budou hrát roli?

V rámci úvahy rodiče, co je v daném případě v nejlepším zájmu nezletilého dítěte, by mělo být přihlídnuto k okolnostem každého konkrétního případu. Zejména půjde o věk dítěte, prostory, v nichž k zásahu do soukromí dochází a jiné okolnosti, které zásah do soukromí dítěte odůvodňují.

Je proto třeba rozlišovat například mezi situacím, kdy rodič sleduje své dítě prostřednictvím kamery doma, kde je riziko potenciálního nebezpečí objektivně menší a zásah do soukromí dítěte nepochybně citelnější, a naopak situacím, kdy rodič sleduje lokalitu dítěte venku, kde je objektivně nutná větší míra ochrany dítěte, a zásah tolik citelný není.

Stejně tak bude relevantní, zda rodiče sledují polohu šestnáctiletého nebo sedmiletého dítěte. Rozdíl bude také v situaci, kdy je kamera v domácnosti namířena na společnou chodbu či do předsíně rodinného domu či bytu nebo míří přímo do pokoje nezletilého dítěte. Současně se domníváme, že byla-li by kamera skutečně namířena do pokoje nezletilého dítěte (nebo koupelnu či toaletu), půjde takřka vždy o neoprávněný zásah do jeho soukromí, ledaže by umístění kamer bylo vzhledem ke konkrétní situaci opravdu nutné (např. kamera umístěná do pokoje malého batolete, které spí samo v noci v postýlce). Za obydlí, které podléhá ochraně soukromí patří totiž jednoznačně i pokoj nezletilého dítěte, který často představuje jeho nejintimnější a nejsoukromější prostor v domě či bytě.

Závěr

Pokud rodiče sledují dítě prostřednictvím kamer nebo jeho polohu prostřednictvím různých aplikací v telefonu či hodinkách, může takové jednání rodiče představovat neoprávněný zásah do jeho soukromí. O ten půjde zejména v případě, kdy dítě je objektivně schopno vyjádřit svůj (ne)souhlas s takovým bezpečnostním opatřením rodiče a s tímto výslovně nesouhlasí. O neoprávněný zásah může jít také tehdy, kdy dítě tento souhlas či nesouhlas schopno vyjádřit není, avšak vzhledem ke konkrétním okolnostem každého případu bude takové opatření představující zásah do soukromí dítěte překračovat nutnou míru k jeho ochraně. V obou uvedených případech pak rodič překračuje rozsah své rodičovské odpovědnosti.

Pokud dítě souhlas schopno udělit není, měli by rodiče vždy zvážit, zda jsou jimi učiněná opatření v souladu s nejlepším zájmem jejich dítěte, a to vzhledem k věku dítěte (čím je dítě menší, tím větší zájem na jeho ochraně bude dán), jeho zdravotnímu stavu, chování, rozsahu (míře) zásahu do jeho soukromí a místu, v němž k zásahům do soukromí dochází.

JUDr. Iva Repa Kremplová,
advokátka

Mgr. Anna Horváthová
advokátní koncipientka

[OYERS advokátní kancelář, v.o.s.](#)

Okružní 433/1
638 00 Brno

Grmelova 2107/13b
709 00 Ostrava

Tel.: +420 549 213 630

[1] § 84 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen občanský zákoník).

[2] § 86 občanského zákoníku.

[3] TŮMA, Pavel. § 86 [Právo člověka na soukromí]. In: LAVICKÝ, Petr a kol. Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 357, marg. č. 15.

[4] Tamtéž.

[5] Tamtéž.

[6] § 875 občanského zákoníku.

[7] Králíčková, Z., Hrušáková, M., Westphalová, L. a kol. Občanský zákoník II. Rodinné právo (§ 655–975). 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020. s. 748–749.

[8] Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 12. 2012, sp. zn. 30 Cdo 3770/2011.

[9] Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 29. 11. 2011, sp. zn. 44 Co 270/2011 (výše uvedené řízení se dostalo až před Ústavní soud, kdy tento ústavní stížnost odmítl jako zjevně neopodstatněnou viz usnesení ze dne 23. 8. 2012, sp. zn. II. ÚS 429/12).

[10] ENOCHOVÁ, Dana. § 892 [Zastoupení dítěte rodiči coby nositeli rodičovské odpovědnosti]. In: PETROV, Jan, VÝTISK, Michal, BERAN, Vladimír a kol. Občanský zákoník. 2. vydání (3. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2024, marg. č. 1.

[11] WESTPHALOVÁ, Lenka. § 892 [Zastupování dítěte při právních jednáních]. In: KRÁLÍČKOVÁ, Zdeňka, HRUŠÁKOVÁ, Milana, WESTPHALOVÁ, Lenka a kol. Občanský zákoník II. Rodinné právo (§ 655–975). 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 870, marg. č. 2.

[12] Viz čl. 8 nařízení GDPR.

Další články:

- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)